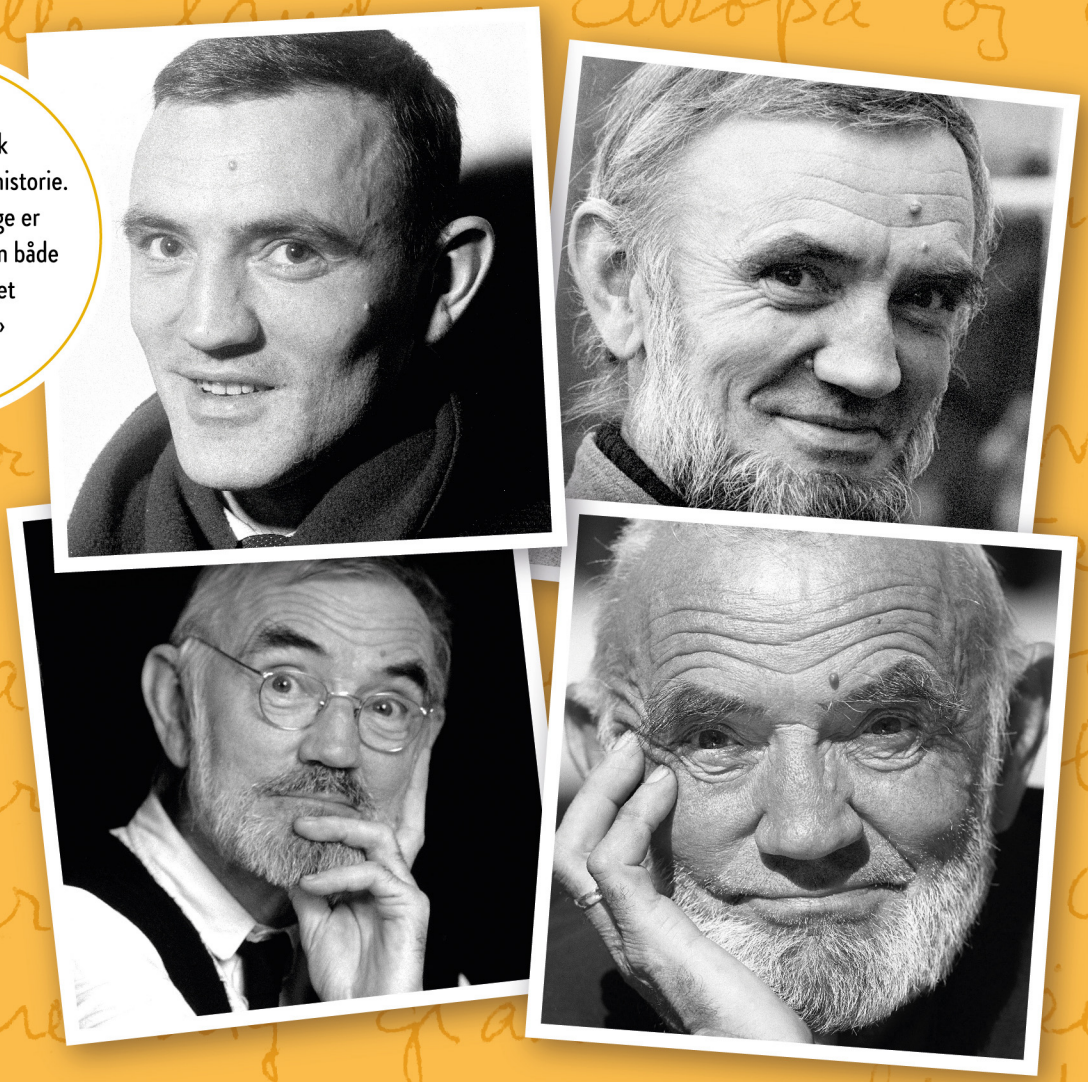
ODD BØRRETZEN

Med andre ord, naturligvis

RADIOKÅSERIER 1960 – 2009

«Dette er eit stort stykke norsk radiohistorie og humorhistorie. Og det mest gledelige er at dette er historie som både står seg og som det går an å lære av.»

ARE KALVØ



Lars Ulseth (Red.)

LIE FORLAG

store leksikon er sikker på det. Jeg oppfatter det sånn at ~~et foredrag~~ og en ~~tale "holdes"~~. Man "holder" en tale og man holder et foredrag. Da kan man fekte med armene og finne på ting underveis, mens et kåseri skal skrives. Hvert komma skal skrives på forhånd og skal leses, eller framføres som ~~det~~ leses høyt. I løpet av min ~~lange~~ "karriere" har jeg fått bestillinger på kåserier om ofte merkelige temaer. Det forstår ikke hvorfor folk tror at jeg er god til det. Og det verste er at etterhvert tror jeg det selv også. Noen ganger.



Før tok jeg sånne oppdrag meget alvorlig. Jeg måtte hvite hva slags gruppe jeg skulle skrive til eller lese til: Hva ~~de dde~~ gruppa drev med, hvorfor de var en gruppe, hva slags yrke de hadde, hvorfor de var blitt en gruppe. Jeg måtte vite hva de ~~ha~~

ODD BØRRETZEN

Med andre ord, naturligvis

Lars Ulseth (red.)

ODD BØRRETZEN
Med andre ord, naturligvis

Radiokåserier 1960–2009

Lite forlag 2022

© Lite forlag, 2022
ISBN 978-82-303-5597-8

Alle tekster er gjengitt med tillatelse fra familien

Arbeidet med boken er støttet av Fritt Ord

Tegninger: Odd Børretzen
Omslagsdesign: Bjørn Kulseth
Omslagsfoto:
Ø.v.: Arne Tjensvold / Aftenposten/ NTB (1959
Ø.h.: Rolf M. Aagaard / Aftenposten / NTB (1975)
N.v.: Tore Kristiansen/VG / NTB (1990)
N.h.: Per Løchen / NTB (1998)
Sats: SKTjernstad
Boken er satt med Times 11/14 pkt

Innhold

Fortjener vi Odd Børretzen? 11
Forord 13

Årene 1960–1969 15
1960-årene 17
1960 19
Ole Lukkøye 19
Maritim epistel 21
Om å gå til sjøs 22
Stetvik og de andre ombord. Epistel. 23
Ungdomsproblemer 25
Det er blitt så fint omkring oss 27
Tilbake til naturen 28
Barnegleder 30
Om barn og utdannelse 32
Overtoning 33
Vi er et ordentlig folk 34
Juletreet i London 36
Parodi og satire 37
Fremskritt 39
Pressens makt 41
Kjøttkaker 42
Om normer 44
Selskapsreiser 45
Om skikk og bruk og form 47
Våpen eller tidsfordriv 48
Småsnakk 51
Om å ta ting alvorlig 53
Ærlighet varer lengst 54
Uønskede julegaver på rate 56
Stoff 58
Verdens morsomste bok 59
Om moter og mere 61
Om alminnelighet 63
Bort fra problemene 64
Sinte unge menn på over 50 66
Taufender og artium 67
Om kunst 69
Den norske sjømann – 1. kapittel 70
Den norske sjømann – 2. kapittel (Tankboat blues) 72
Den norske sjømann – 3. kapittel 74
Den norske sjømann – Intermezzo til sjøs – 4. kapittel 75
Den norske sjømann – 5. kapittel 76
Den norske sjømann – 6. kapittel 77
Den norske sjømann – 7. kapittel 79
Den gode bruksanvisning – beskjedenhet 80
Vårherre og Noa 81
Fra en myk sofa 82
Vår på skjermen og i Grimstad 84
Pocketbooks og forhåndsomtale 85
17. mai 86
Teknikk 87

Årene 1970–1979 89
1970-årene 91
Innesnedd 93
Om barn 94
De store oppdagelser, kapittel 1 95
De store oppdagelser, kapittel 2 96
De store oppdagelser, kapittel 3 97
De store oppdagelser, kapittel 4 98
De store oppdagelser, kapittel 5 99
De store oppdagelser, kapittel 6 101
De store oppdagelser – de uheldige oppdagelser, ved én av dem, kapittel 7 102

De store oppdagelser (om hornmusikken), kapittel 8 103
De store oppdagelser – hvem er størst?, kapittel 9 104
Andakt - satirisk om skolens formålsparagraf 105
Fisk og sameksistens 106
I parken – om mobbing av avvikerungdom 107
De store oppdagelser, kapittel 10 og 11 109
Vandring i gatene – historiske halshuggingsplasser 110
De store oppdagelser – Columbus III, kapittel 12 .. 112
De store oppdagelser, kapittel 13 113
De store oppdagelser – berømte ordspråk, kapittel 14 114
Historiens toere 115
Overvåking 117
Stor oppdagelse i København 119
Studenter mot politi 120
1972 121
Eventyrstund 122
Oppdagelsen av å sette musikk til, kapittel 15 124
Idyll 125
Ordensfolk og rotekopper 127
Ordensmenn - siste kapittel 128
Nabo Mikkelsen 129
Gjennom verdenshistorien på turistklasse, kapittel 1 130
Gjennom verdenshistorien på turistklasse, kapittel 2 131
Gjennom verdenshistorien på turistklasse, kapittel 3 132
Kryssende forsikringspost 133
Kurslederyrket 135
Kroner med og uten hull 137
Sagaen på motespråk 138
Konsulenten 139
PR 140
Om reportasje 142
Nullvekst 143
Statistikk 144
Om emballasje 145
Om balansen i NRK – 1 147
Om balansen i NRK – 2 148
Om å reise 149
Om julen i hans barndom, et nattkåseri 150
Vår oppfatning av utlendinger 151
Utlendinger ser på oss 152
Fedrelandskjærlighet 154
Om svensker igjen 155
Ikke angrep 156
Hemmelige laster 157
Kommersiell jul igjen 159
Om nordmenn i utlandet 160
I London igjen 161
Kristi himmelfartsdag 162
Om anførselstegn 163
Om sommeren 165
Om alle tings forfall, kapittel 1 166
Om alle tings forfall, kapittel 2 167
Om alle tings forfall, kapittel 3 169
Om alle tings forfall, kapittel 4 170
Om røykeforbud m.m. 171
Om gamle verdier og evige sannheter 172
Om ideologisk bakgrunn 174
Spirit of England – med bragder til sjøs 175
Om ærlighet 177
Om å kåsere 178
Om tekniske hjelpemidler 179
Om radiokåsører 180
Vi radiokåsører 182
Trafikkandakt 183
Om skepsis 184
Uorden i Vestfold 185
Om statistikker 186
Om moteord 187
Om fjernsynets nytteverdi 189

Det lyves for mye 190
Om båtpuss..... 192
Om Melodi Grand Prix 193
Tekst lest på fredskonsert arr. av Aksjonen mot nøytronbomben i Chateau Neuf 194
Om prognoser om fremtiden 196
Om forfatteres skriveteknikk 197
Om å si hva man vil 199
Om fornuft 200
En reisebeskrivelse..... 201
Vårlig kulturbølge 202
Takk for oppmerksomheten 203

Årene 1980–1989 205
1980-årene..... 207
1980..... 209
Så er det denne måneden, da – desember 209
Så er det denne måneden, da – februar 211
Aprilsnarr – hva tror vi på? Så er det denne måneden, da – april..... 212
Så er det denne måneden da – mai..... 214
Så er det denne måneden, da – juni..... 215
Så er det denne måneden, da – september 216
Så er det denne måneden, da – oktober..... 217
Så er det denne måneden, da – desember 218
Tiden går – Så er det denne måneden, da – mars..... 220
Så er det denne måneden, da – mai..... 221
Så er det denne måneden, da – juni..... 222
Kåseri om radio 223
Om å vokse opp i femtiårene 224
Om Eurovisjonens melodifinale (Melodi Grand Prix) i Bergen 227

Årene 1990–1999 231
1990-årene..... 233
Båtradioen..... 235
Om kåserier og utenlandsk radio 236
17.mai-samtale..... 237
Om forandring..... 239
Om hva som har forandret seg de siste 65 årene 240
Hvor er det blitt av humoren? 242
Om februar..... 243
Om politikere 244
Om politiske partiers disiplinærproblemer 246
Om nye, norske ord..... 247
Om nye, norske ord: Prestasjonsangst 249
Om nye ord og uttrykk..... 250
Om UNI Storebrand..... 252
Om tilpasning – 1 253
Om tilpasning – 2 254
Om tilpasning – 3 256
Oslopatrioten – Odd Børretzens egne betraktninger om byen og bylivet 257
Om politikere 258
Om menneskers tendens til å forandre mening..... 260
Tre kanaler i NRK 261
Stortingskabal 263
Om NRKs trekanalsystem..... 264
Om avlytting 266
Om sko 267
Om å våkne om morgenen 268
1994..... 270
Om uvitenhet..... 271
Om OL på Lillehammer..... 272
Etter OL på Lillehammer..... 274
Om EU-utvidelser..... 275
Om Per Liland 276
Om å sette prislapp på innvandrerne..... 277
Om at kjente folk gir ut bøker..... 278
Skråblikk om naturen..... 279
Skråblikk om beruselse..... 281
Om streiker..... 282
Hva bør kåseriet handle om?..... 283
Får vi for mye informasjon? 285
Om å reise – 1 286

Om å reise – 2 288
Om morgenkåserier – 1 289
Om morgenkåserier – 2 290
Lille julaften – om jula og forandringer 292
Julaften 293
Om aviser og informasjonstilgang – 1 295
Om aviser og informasjonstilgang – 2 296
Om krigen i Kosovo 297
Om å reise omkring i verden – 1 298
Om å reise omkring i verden – 2 300
Om politikere – 1 301
Om politikere – 2 302
Om eldreår – 1 304
Om eldreår – 2 305
Om jula – 1 306
Om jula – 2 308

Årene etter 2000 313
Om snakksomhet – 1 315
Om snakksomhet – 2 316
Om å forsvare seg – 1 317
Om å forsvare seg – 2 318
Jeg velger meg mai – 1 320
Jeg velger meg mai – 2 321
Om bekymringer 322
Om å skamme seg 324
Er vi et historieløst folk? – 1 325
Er vi et historieløst folk? – 2 326
Om tidsepokers navn – 1 327
Om tidsepokers navn – 2 329
Om landminer 330
Er vi blitt bedre med årene? 331
Sommeren er ikke slutt – 1 333
Sommeren er ikke slutt – 2 334
Hva er en fanatiker? 336
Om fanatisme 337
Om jula 338
Om å reise – 1 340
Om å reise – 2 341
Om følelsen av å tilhøre et folk – 1 342
Om følelsen av å tilhøre et folk – 2 344
Ønsker for det nye året 345
Om vår egenart – 1 347
Om vår egenart – 2 348
Mye er som det var – 1 349
Mye er som det var – 2 351
Om morgenkåserier 352
Norske byer er ikke som de var i fjor 354
Våren er her – 1 355
Våren er her – 2 357
Om året 1905 – 1 358
Om året 1905 – 2 360
Om tilpasningsevne – 1 361
Om tilpasningsevne – 2 363
Om å stole på avisene – 1 364
Om å stole på avisene – 2 366
På reise – 1 367
På reise – 2 368
Om redsel og synd – 1 370
Om redsel og synd – 2 371
Om forandring – 1 373
Om forandring – 2 374
Min ungdoms kjærlighet, Amerika – 1 375
Min ungdoms kjærlighet, Amerika – 2 377
Om nytteverdi – 1 378
Om nytteverdi – 2 379
Om alderdom og tegn på alderdom – 1 380
Om alderdom og tegn på alderdom – 2 382
Nå er det jul igjen 383
Hva skal kåseriet handle om? 384
Om været 386
Overvåkning, om den svenske FRA-loven 387
Om Frankrike – 1 388
Om Frankrike – 2 389
Går vi ut på dato, *før* vi dør? – 1 390
Går vi ut på dato, *før* vi dør? – 2 392

God morgen – 1 393
God morgen – 2 394
God morgen – 3 396
God morgen – 4 397
God morgen – 5 398
Om oljesøl - om at flere båter vil gå på skjær langs kysten 400
Hvordan ble allting til? 401
Om å tilhøre en flokk 402
Om naivisme – 1 404
Om naivisme – 2 405

Bonustekster 407
Utspill 409
Møringer 410
Verdiskapning 411
Mannfolk 412
Tre 413
Festivaler osv. 415
Valg '97 416
Valg 3 417
Min første film 418
Vestfold 420
Sykkelkåseri 421
Posten 423
Redd barna 424
Valentin 427
Museer og tradisjon 429
Rikdom 434
Språkstimulering og lesekompetanse 435
Avfallsproblemer 439

Noter 443

Fortjener vi Odd Børretzen?

Jeg var 17 år gammel da Odd Børretzens debutplate kom ut, han var 45 og mottok Spellemannprisen for årets beste viseplate. Viser? Børretzen strakk visesjangeren meget langt i den utgivelsen, han sang knapt nok selv og skapte vel der sin egen sjanger: En kåserende stil, med snakkesynging og skarp rappkjeftethet, pluss rause doser sjarm og varm humor. Den plata kan jeg utenat, forlengs og baklengs. Radiokåseriene var jeg ikke så oppdatert på, han startet jo allerede tidlig på sekstitallet, men nå har vi altså fått gleden av å oppleve disse kåseriene i bokform. Denne boka er en skattkiste, som redaktør Lars Ulseth med iherdig fotarbeid har gravd frem fra forskjellige gjemmer i flere arkiver.

Vi får vite at Børretzen til å begynne med ikke ville lese inn kåseriene selv, han mente at det beste var om en skuespiller kunne gjøre det. Nå er vi alle lykkelige for at han lot seg overtale til å bruke sin egen stemme. Det er en trygghet og lunhet i den stemmen som hos ingen andre jeg vet om her på berget, skulle jeg foreslått en utlending ville jeg sagt... Peter Ustinov. Men Børretzens tekster lest av ham selv gir dem en helt egen kvalitet som skuespillere vanskelig klarer å prestere. Dette er hans erfaringer, hans tanker. Han har skrevet hvert eneste ord, og har i tillegg en uovertruffen musikalsk timing, som byr på jazz og blåtoner i hver eneste setning.

Som humorist står Børretzen fram som en ytterst ikke-moraliserende mann. Satire kan ofte være skjult moralisme, men aldri hos ham. Børretzen eide moral, men aldri moralisme. Humoren hans har ofte utgangspunkt i trivielle eller dagsaktuelle problemstillinger, og trekker gjerne i starten av teksten fram moderne tilstander som sammenlignes med fortiden. Tilsynelatende kan han virke som en nostalgiker, men det inntrykket blir raskt snudd på hodet, fordi han svært ofte ser på forandringer i tida med positive øyne. Når han misliker utviklingstrekk i samfunnet vipper han ofte heller mot melankolien, idet han innser at forandringer er uunngåelige. Men han sier fra når det trengs.

Ved gjennomlesning av disse kåseriene vil fans av Børretzens plateutgivelser oppdage at noen temaer er yngdlingstemaer. Mange av tekstene på hans beste plater ble startet i kåseriformen, en av dem er så å si ordrett spilt inn på plate - med blokkfløyteakkompagnement. Andre igjen er

destillater av kåseriene, for eksempel «Tankbåt Blues». For de som sitter på Børretzens samlede utgivelser, er det svært mye å glede seg over her: man tenker: Aha, så der tok han den fra!

Å lese denne samlingen av radiokåserier er en unik tidsreise, som tar deg gjennom landets utvikling i stort og smått fra sekstitallet til et stykke ut på 2000-tallet. Med en slik guide er den reisen virkelig verdt å være med på.

Vi fortjener Odd Børretzen. Fred være med ham.

Dagfinn Nordbø
September, 2022

Forord

De aller fleste som har et forhold til Odd Børretzen har trolig det gjennom den fantastiske suksessen har oppnådde som popartist. «Norges eldste popartist» ble han kalt etter suksessen med «Noen ganger er det all right» sammen med Lars Martin Myhre, som han jobbet med i hele 30 år. Han hadde passert 70 år da han erobret førsteplassen på VG-lista med musikkalbumet fra 1995, og sangen «Noen ganger er det all right» ble kåret til «Tidenes norske hit» i en folkekåring i 2002.

Men det startet hele fem tiår før det. Etter en kort karriere som reklametegner og fotograf i reklamebransjen, jobbet han freelance som illustratør, mest for Dagbladet hvor han etter hvert også begynte å skrive undertekster til tegningene sine.

Det er ikke mange ting i livet som oppleves som en udelt glede og fornøyelse. Men det å dykke ned i Odd Børretzens kåseri- og sangtekster har vært en berikelse. Jeg tillater meg å bruke bare Odd videre, da jeg var så heldig å bli kjent med ham i 2002 og fikk gleden av å samarbeide med ham på hans og Lars Martin Myhres plateprosjekter etter det.

I 2014 samlet jeg alle sangtekstene i boka «Så sier vi alt dette!». Men kåseriene fikk jeg den gang ikke plass til. De fortjente og krevde en egen bok, og den holder du i nå.

Odd hadde vært en markant stemme i mange år før han ble popstjerne i 1996, 70 år gammel. Da var han allerede i sitt fjerde tiår som en kjent og populær stemme på radio, og som artist sammen med Alf Cranner på 70-tallet.

Radiokarrieren startet da han ble kontaktet av Johan Vigeland, en sentral skikkelse i NRK, som blant annet grunnla Reiseradioen. Vigeland, som hadde sett og lest Odds tegninger og tekster i Dagbladet, kontaktet ham og spurte om han ville skrive for radio.

Odd ble bidragsyter i alle Vigelands programmer. Også Otto Nielsen ville etter hvert ha Odd til å skrive for sitt program «Søndagsposten», og dermed ble kåseriene innført.

Ordet kåseri kommer av fransk causer, som betyr å prate, og var i utgangspunktet en avissjanger innført på 1800-tallet, kjennetegnet av lettfattelige skriverier om vanskelige temaer. Det ble raskt en muntlig sjanger, fremført i forsamlinger. Kjennetegnene på et kåseri er at det ofte er en ironisk, humoristisk, overdrivende og/eller sarkastisk tekst, fremført på en uhøytidelig og personlig måte med et personlig budskap.

Odds temaer var ofte aktuelle, alltid relevante og allmenngyldige, og forståelige for alle. Selv om temaene ble behandlet i humoristiske ord og vendinger, var det etterlatte inntrykket alltid en klar oppfatning av den egentlige problemstillingen og hva Odd mente om den. Han var aldri noen nostalgiker. Hans humoristiske, ofte harselerende skråblikk på tilværelsen rammet ikke minst hans egen generasjon. Det var trolig en av årsakene til at han fikk en høy stjerne også blant yngre tilhørere.

Odd både så og hørtes ut som det norske folks snille, humoristiske onkel. Jeg håper du som leser kan høre Odds stemme i bakgrunnen når du leser kåseriene. Der han har poengtert enkelte ord, har jeg her kursivert, i håp om at det fremstår slik han hadde ønsket og ment. Mange av tekstene inneholder mengder av innskutte bisetninger, og det var slik han leste tekstene. Jeg har forsøkt å være tro mot hans fremføringer av tekstene, med de grammatiske feil og skriveregelbrudd det medfører. Her er innhold, tone og form prioritert foran rettskrivning og grammatikk. Odd gikk ikke av veien for å bruke gode poenger og temaer flere ganger, noe som fremkommer i flere av kåseriene.

Før de ulike tiårene har jeg skrevet en innledende tekst med kortfattet informasjon om hvor Odd var i livet og hva han befattet seg med i disse periodene. Jeg har også vært så heldig å få tilgang på ekstramateriale i form av tekster fra Odds PC. Familien har gitt meg tillatelse til å trykke disse, som er datert ut fra dokumentenes datering. Publiseringsinformasjon om disse tekstene, som du finner som bonusmateriale bakerst i boka, er ukjent.

Arbeidet med å transkribere tekstene i boka har vært en udelt fornøyelse, og jeg håper du som leser får like underholdende, givende og tankevekkende opplevelser ved lesningen av dem.

Frem mot ferdigstillelsen av boka har flere bidratt. og jeg vil takke følgende:

Birgit Stenseth, Nasjonalbiblioteket
Sissel Tjernstad
Bjørn Kulseth
Dagfinn Nordbø
Katrine Børretzen
Gunvor Mejdell
Are Kalvø

Takk også til Fritt Ord for støtte til arbeidet.
Takk til Lars Martin Myhre som introduserte meg for Odd, og som inviterte til samarbeid.
Og en takk til NRK, som har vært sitt ansvar bevisst og tatt vare på lydopptakene som kåseriene er transkribert fra.

Årene 1960–1969

1960-årene

I tiåret før hadde Odd etablert familie med sin første kone Bjørg og tre barn; Jo (1955), Ole Jacob (1958) og Katrine (1960). De bodde først på Snarøya, flyttet deretter til Asker, før de i 1968 flyttet til Grimstad, etter å ha vært på en tre måneders kanalferie i Nederland og Belgia.

Før han i 1960 ble kontaktet av NRK, jobbet han for Dagbladet som ville ha tegninger med tekster til. Han jobbet også med sin første bok «Byen som laget brannbil», en barnebok med egne illustrasjoner og tekster, som ble utgitt i 1959.

Hans første faste jobb var som tegner og fotograf i et reklamebyrå, en jobb han etter hvert sa opp blant annet fordi han ikke likte å støtte opp under forbrukermentaliteten. Før det hadde han vært til sjøs, først som maskingutt og deretter radiotelegrafist, etter utdannelse i militæret.

Han jobbet deretter freelance som illustratør for andre, blant annet med platecover, for eksempel EP'en «Pengegaloppen» med Vidar Sandbeck i 1960. I 1962 skrev han en serie med epistler; «Det norske folks bedrøvelige liv og historie» i Dagbladet, med egne illustrasjoner.

Rundt 1960 ble ledelsen i NRK oppmerksom på Odd Børretzens talenter. Johan Vigeland, en sentral skikkelse i radio i NRK, grunnla «Reiseradioen» i 1963. Programmet ble senere til «Nitimen», som har vært fast programpost hver morgen siden 1. februar 1964. Da første «Nitimen» gikk på lufta, med Kjell Thue som programleder, var Odd en av tre reportere, og direkte på lufta fra Frognerkilen i Oslo. Vigeland, som hadde sett og lest Odds tegninger og tekster i Dagbladet, kontaktet Odd og spurte ham om han ville skrive for radio. Odd fikk en rekke engasjementer som radiokåsør, og han opparbeidet seg hurtig et navn som humorist og underholder med sine smått surrealistiske historier og sin milde satire over nordmenns særheter og unoter.

Odd ble bidragsyter i alle Vigelands programmer. De forble gode venner og samarbeidspartnere livet ut. Vigeland introduserte også Odd for Otto Nielsen, som ville ha Odd til å skrive for hans program «Søndagsposten» og kåseriene ble lansert. Odd ville først ikke lese kåseriene sine selv, men at skuespillere skulle gjøre det, Men han ble overtalt og takket etter hvert ja, siden det jo ble mer arbeid for ham som freelancer. Kåseriene hans ble fort populære, lytterne syntes han var

morsom og Odd ble fast kåsør i «Søndagsposten» med en økende tilhengerskare. Nå jobbet han både i Dagbladet og i NRK.

I NRK var det, og er kanskje fortsatt, strenge rammer på hvor lenge kåserier skulle vare: 4 minutter og 50 sekunder, og i begynnelsen fikk han barna til å ta tiden når han leste gjennom kåseriene høyt hjemme. Det er lett å tenke seg at den strenge tidsrammen, i hvert fall i starten, må ha vært en stor utfordring for Odd, som til da hadde skrevet og fremført tekster uten særlige rammer, regler eller begrensinger av noe slag, verken i tid eller form. (Han skriver om dette i sitt morgenkåseri «Om morgenkåserier», 9.11.1998) Innenfor denne strenge tidsrammen klarte han å fenge og berøre et helt folk med sine underfundige og kloke betraktninger om saker som opptok ham, alt fra ferie, reising og båtliv til alvorlige temaer som moralisme, fremmedfrykt og maktovergrep. Etter hvert omgikk han tidsrammen ved å lage kåseriene i to deler, som ble sendt to dager etter hverandre. Da kunne han fortsette der han slapp dagen etter.

Hans første kåserier i «Søndagsposten i disse årene dannet grunnlaget for boka «Det norske folks bedrøvelige liv og historie» som kom ut i 1968, en raljerende utlevering av norsk selvgodhet. Boken ble en stor salgssuksess og er senere kommet i flere nye utgaver. Disse kåseriene har vi derfor ikke tatt med her. Senere utga han en rekke bøker der han videreutviklet stilen og motivene i debutboken. Han oversatte også barnebøker fra fransk.

Rundt midten av tiåret ble Odd kjent med visesangeren Alf Cranner, som han skulle komme til å samarbeide med i årene som kom. Odd hadde da begynt å opptre for forsamlinger med opplesning av egne tekster. Han inviterte Alf til å bli med som musiker. Samarbeidet varte i 10 år.

På slutten av tiåret innledet han også et samarbeid med jurist og dommerfullmektig Julius Hougen, som var journalist og programredaktør i NRK, og kjent som «Stemmen fra Sørlandet». Odd skrev tekstene til radioserien de to lagde om de to eldre og demente pensjonistene Edward Bråthen fra Gamle Hammersborg og forhenværende maskinist Tobias Tønnesen fra Møllerholmen. De lagde til sammen rundt 60 innslag for NRK Radio i perioden 1969–1976. Disse tekstene ble publisert i boka «Da sier vi alt dette! (Aschehoug, 2014).

Bøker:
Det norske folks bedrøvelige liv og historie, 1968 (selvillustrert)
Det var greit nok for Noah, 1969

1960

Publiseringsinformasjon ukjent

Før 1960 hadde det meste gått ganske stillferdig for seg i landet: Det var ennå hester i bytrafikken, dertil visergutter med sykkel, menn med håndkjerrer. Radioapparater hadde bare én høyttaler og man sa De til Kongen og til eldre. I 1960 var det slutt på stillheten.

Bilsalget ble fritt og alle som hadde råd kjøpe bil, og de som ikke hadde råd, kjøpte bil de også. Eksplosjonsmotorer brølte på alle kanter, og all denne støy førte jo til at alle måtte snakke høyere, spille sterkere, slå hardere i bordet og le voldsommere for å bli hørt.

I 1960 kom den moderne verden til Norge og vi elsket det.

I 1960 trodde vi ikke at det kunne bli for mye av noen ting. Vi var på vei opp, opp, opp i 1960. Verden var ung og vi elsket alt ungt og vakkert. Kennedy og Jackie ble president i USA og Marilyn Monroe smilte ennå.

Før 1960 hadde barn og unge prøvd å se voksne ut. Etter 1960 prøvde voksne å se ut som barn og unge til de var over femti. Næringslivet var fullt av kraft og saft, og var ikke redd for noen ting: La ned griser på boks, laget sko og gummistøvler, skjøt hval og leverte melk i papirposer.

Alt gikk i 1960. Ingenting ble nedlagt for det hadde ikke startet ennå. Spionflyet U-2 ble skutt ned over Russland og vi tenkte: Kan dette vare? Blir det krig? Men vår angst druknet i den nye støy.

Vi startet opp opp opp, og var på vei mot stjernene.
Sånn var det, i noen grad, i 1960.

Ole Lukkøye

Sendt 23.3. 1960. Dette er det tidligste kåseriet funnet i NRK's lydarkiver på Nasjonalbiblioteket. Dette var før Odd Børretzen ble overtalt til å lese inn sine kåserier selv. Dette ble lest av Rolf Søder.

Når vi er i sjøen, er selskapslivet ombord stillferdig. La Dem ikke lure av Widescreen-versjonen, den med sang og banjospill på storluka, og pastellfargede rederdøtre som lar seg bekysse av førstereisgutta, mens 238 usynlige fioliner, harpe og blandet kor hulker stereofonisk i bakgrunnen. Å nei, det er ikke sånn. Tro meg.

Etter aftens trekker vi gjerne opp på poppelen, henger oss opp ved rekka, røyker, plukker oss litt i nesa, spytter ut i uendeligheten.

Langs skutesida hveser sjøen forbi, sint og hvitskummende. Men ellers ligger mørket over oss og rundt oss, som en sekk. Hvis vi ser en topplanterne uti der, som et